

Activiteitenverslag 2022

De circulaire economie – volop in beweging, en relevanter dan ooit

Inhoud

<u>1. Edito</u>	<u>3</u>	<u>5. Design for Recycling</u>	<u>25</u>
<u>2. Kerncijfers</u>	<u>6</u>	<u>6. Toekomstvisie</u>	<u>29</u>
<u>3. De Nieuwe Blauwe Zak</u>	<u>12</u>	<u>7. Conclusie</u>	<u>33</u>
<u>4. Out of Home</u>	<u>18</u>		

1

2

3

4

5

6

7

Vijf dilemma's voor onze Managing Director en onze Voorzitter

Hergebruik of recyclage? 2021 of 2022? Straffen of belonen? Thuis of buitenshuis? We leggen onze CEO en onze Voorzitter het vuur aan de schenen en confronteren hen met vijf hedendaagse dilemma's die de circulaire economie kenmerken. Benieuwd naar hun antwoord? Bekijk dan meteen de video!

1

2

3

4

5

6

7

765.758

Ton verpakkingen
op de markt

11.584.008

Belgische inwoners

95 %

Recyclagepercentage

1

2

3

4

5

6

7

“In de komende jaren hebben we de unieke kans om onze maatschappelijke rol verder op te nemen en een antwoord te bieden op reële behoeften en bezorgdheden van Belgische burgers.”

Wim Geens - Managing Director Fost Plus

1

2

3

4

5

6

7

Kerncijfers

1

2

3

4

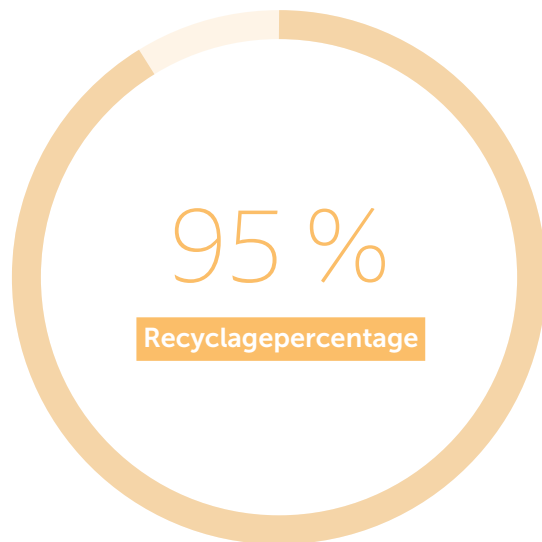
5

6

7

Recyclage van huishoudelijke verpakkingen in België

Fost Plus recycleerde in 2022 95% van de huishoudelijke verpakkingen die door haar leden op de markt gebracht werden. Dit mooie resultaat is vooral toe te schrijven aan de stijging in het aandeel plastic recyclage. We behalen (én overschrijden) op die manier voor alle materialen de Europese recyclagedoelstellingen.

In 2022 brachten onze leden 765.758 ton verpakkingen op de markt, waarvan er 725.816 ton werd gerecycleerd, goed voor een recyclagepercentage van 95%

11.584.008

Belgische inwoners

4.802

Leden

765.758

Ton verpakkingen op de markt

1

2

3

4

5

6

7

Gerecycleerde hoeveelheden verpakkingen per inwoner per jaar

17,4 kg

PMD

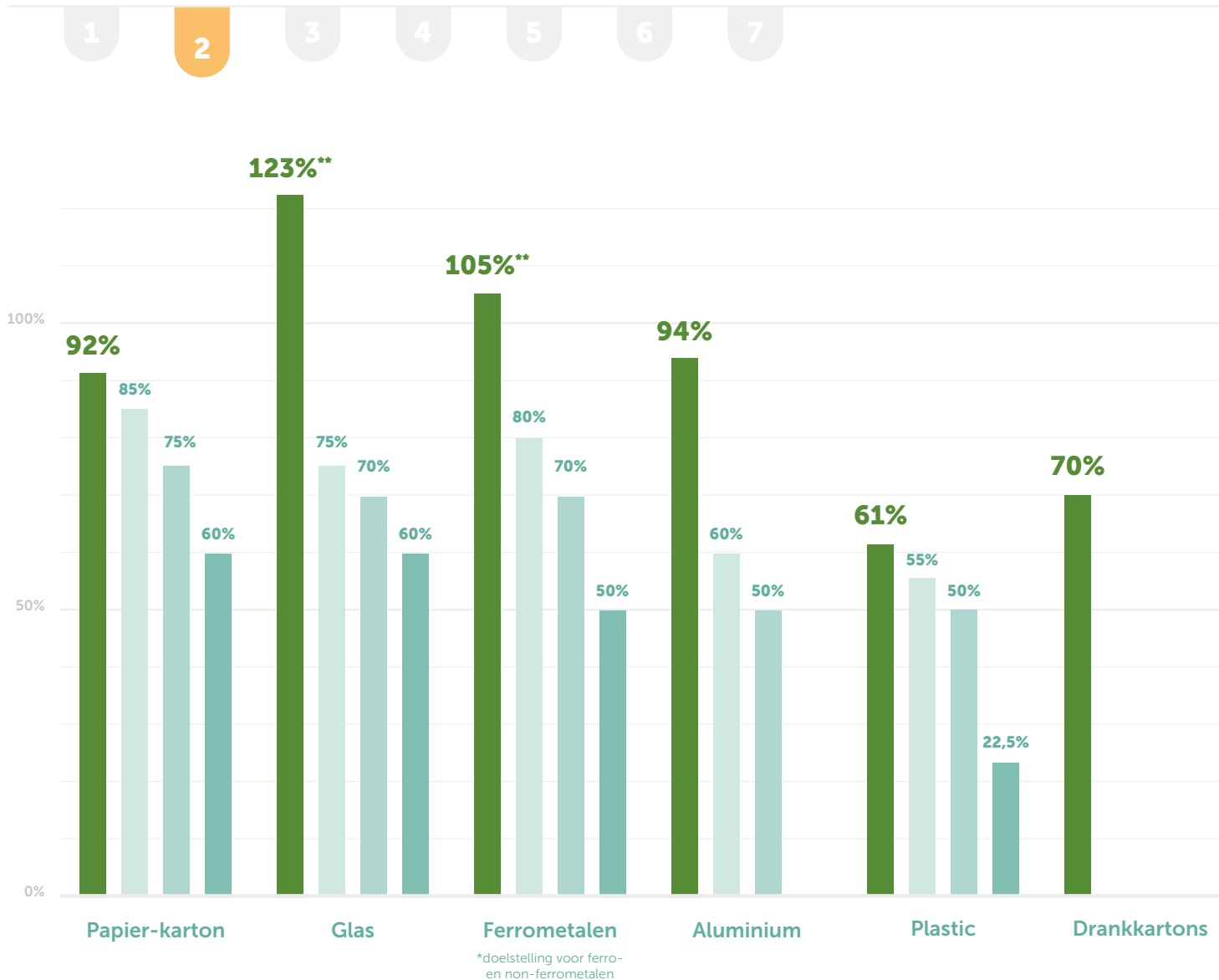
30,1 kg

Glas

15,2 kg

Papier-karton

**Deze percentages zijn berekend aan de hand van de gerecycleerde hoeveelheden tov de door onze leden op de Belgische markt gebrachte hoeveelheden. Dit betekent dat in de gerecycleerde hoeveelheden ook ingezamelde verpakkingsmaterialen zitten die door niet-leden op de Belgische markt gebracht werden of die door consumenten in het buitenland aangekocht werden (grensaankopen). Deze cijfers zijn nog onderhevig aan kleine wijzigingen, ivf laattijdige aangiftes en bijkomende controles.

Het recyclagepercentage wordt sinds 2022 (voor het jaar 2020) berekend aan de hand van een nieuwe methodologie die voor alle Europese landen dezelfde is. De bedoeling is om de recyclageresultaten van de verschillende Europese lidstaten correct tegen de respectievelijke doelstellingen af te zetten. Het recyclagepercentage wordt sindsdien berekend op het moment van de feitelijke recyclage. Dat wil zeggen, nadat de gesorteerde materialen in de recyclagecentra van alle eventuele verontreinigingen en oneigenlijke materialen ontdaan zijn.

De Belgische verpakkende bedrijven hebben zich echter nog ambitieuzere doelstellingen gezet. Om ook daartegen te toetsen, zullen we binnen de huidige erkenning zowel via de vorige als de huidige berekeningsmethode rapporteren aan de Interregionale Verpakkingscommissie (IVC). In de nieuwe erkenning, die van kracht gaat in 2024, zal de IVC bepalen welke berekeningsmethode vanaf dan gebruikt wordt voor de wettelijke doelstellingen van het Belgische Interregionale Samenwerkingsakkoord.

1

2

3

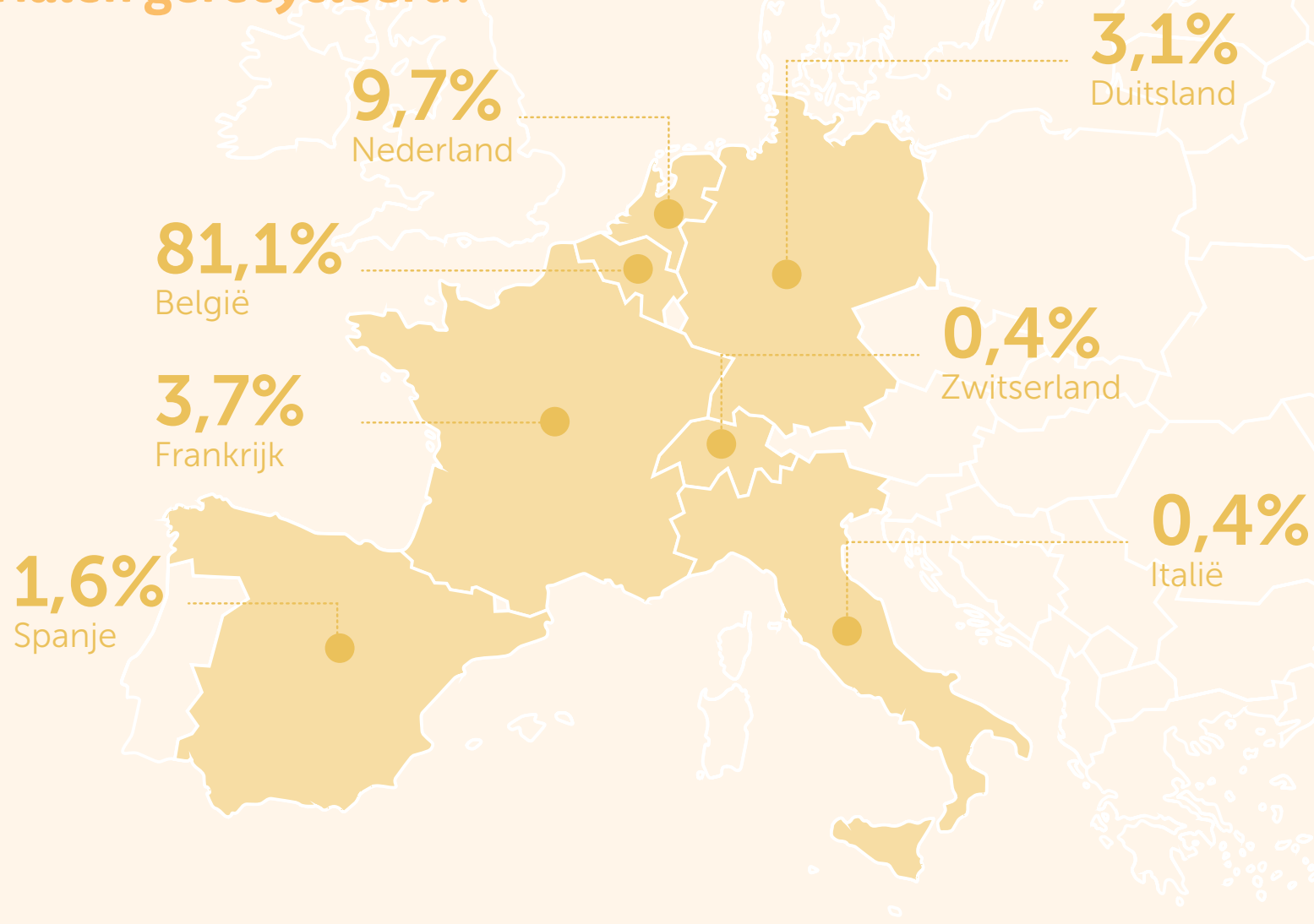
4

5

6

7

Waar worden de ingezamelde materialen gerecycleerd?

€285.062.361

Werkingsbudget

Het werkingsbudget van Fost Plus in 2022 bedroeg 285.062.361 euro. Hiermee worden voornamelijk de kosten voor de selectieve inzameling, sortering en recyclage van huishoudelijke verpakkingen gedekt. Het zijn de leden van Fost Plus die deze kosten dragen, via het Groene Punt.

1

2

3

4

5

6

7

De Nieuwe Blauwe Zak

1

2

3

4

5

6

7

Fundament voor de Belgische circulaire economie

Dankzij de Nieuwe Blauwe Zak zamelden we in 2022 bijna 23 kilo PMD per inwoner per jaar in. Daarmee komt de PMD-inzameling nu echt op kruissnelheid. Achter de schermen draaien de vijf nieuwe sorteercentra en de eerste geavanceerde recyclage-installaties inmiddels op volle toeren.

Eenvoudig en toegankelijk voor iedereen

De blauwe zak mag gerust het fundament genoemd worden voor het succes van de verpakkingsrecyclage in België. De huis-aan-huisinzameling van PMD maakt het systeem eenvoudig en toegankelijk voor iedereen en stond van bij het begin garant voor een maximale captatie van de verpakkingen. Door de inhoud uit te breiden naar alle plastic verpakkingen – en niet enkel de flessen en flacons – brengen we vandaag 90.000 ton aan extra verpakkingen in de circulaire economie.

Doelstelling nu al behaald

De Nieuwe Blauwe Zak heeft zijn eerste volledig operationele jaar achter de rug. Eind 2021 schakelde de laatste intercommunale over naar de Nieuwe Blauwe Zak, waardoor we op basis van de inzamelresultaten van 2022 een duidelijk zicht krijgen op het effectieve rendement. En dat ligt perfect in de lijn van de verwachtingen. In het eerste jaar halen we al de resultaten die we voor ogen hadden, met een gemiddelde van bijna 23 kilo per inwoner per jaar. We verwachten dat deze resultaten de komende jaren nog verder zullen verbeteren naarmate de laatste sorteertwijfels bij de burger verdwijnen.

Verder uitbreiden is de boodschap

Het uitstekende rendement van de Nieuwe Blauwe Zak betekent echter niet dat we op onze lauweren rusten. Het was altijd al de bedoeling om de inhoud van de blauwe zak verder uit te breiden naarmate er nieuwe duurzame recyclageoplossingen komen voor bepaalde producten of verpakkingen. Sinds begin 2022 zijn bijvoorbeeld alle spuitbussen toegelaten, tenzij ze tot de categorie van Klein Gevaarlijk Afval behoren. Op 1 januari 2023 kwamen daar ook de aluminium en plastic capsules voor koffie en andere dranken bij. We verwachten dat we dankzij die capsules nog eens 4.500 ton extra materiaal zullen inzamelen. Ook in de komende jaren blijft de blauwe zak openstaan voor verdere uitbreidingen.

Capsules van koffie en andere dranken vanaf nu bij PMD

Goed nieuws voor alle Belgische koffieliefhebbers! Sinds 1 januari 2023 mogen alle koffiecapsules – en ook die van andere dranken – in de PMD-zak. Fost Plus ontwikkelde samen met drie grote bedrijven uit de sector - Nespresso, Nestlé en JDE Peet's - een duurzame recyclage-oplossing voor de capsules en verwacht op die manier meer dan 4.500 ton extra materiaal in te zamelen.

[Lees het volledige verhaal →](#)

1

2

3

4

5

6

7

Een boost voor de Belgische circulaire economie

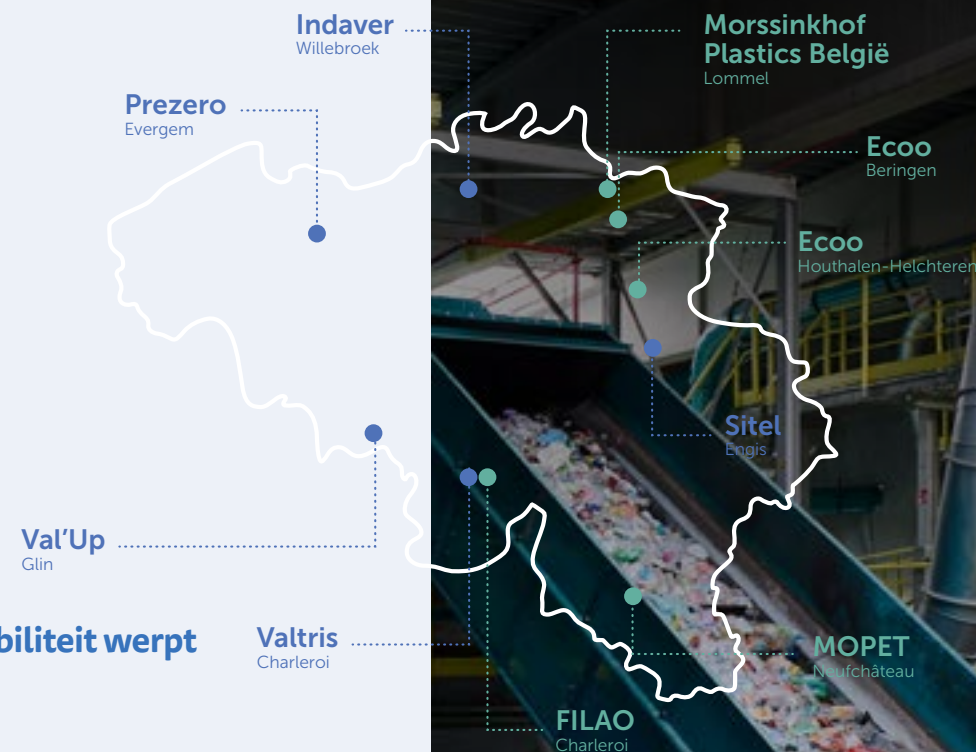
De uitbreiding van de blauwe zak heeft een enorme boost gegeven aan de circulaire economie in ons land. Zo werd er geïnvesteerd in vijf gloednieuwe sorteercentra, die intussen allemaal *up-and-running* zijn. Maar we gingen ook op zoek naar lokale recyclagecapaciteit. Met resultaat: in 2022 openden nog eens twee geavanceerde recyclage-installaties de deuren.

Laatste sorteercentrum opgestart

De inhoud van de blauwe zak wordt gesorteerd in vijf nieuwe sorteercentra, die over heel België verspreid staan. Die lokale verwerking, dicht bij huis, zorgt ervoor dat de ingezamelde PMD-zakken geen lange afstanden hoeven af te leggen. De sorteercentra maken gebruik van de nieuwste technologieën om de ingezamelde verpakkingen uit te sorteren in zestien homogene materiaalstromen. Vier van de vijf sorteercentra waren eind 2021 al volledig operationeel: Indaver (Willebroek), Prezero (Evergem), Valtris (Couillet) en Val'Up (Ghlin). Begin 2023 ging ook het vijfde en laatste sorteercentrum, dat van Sitel in Engis, definitief van start. Tenslotte hebben we ook een structurele samenwerking met het sorteercentrum van Vanheede Environment Group in Rumbeke om supplementaire volumes te kunnen sorteren.

Ingebouwde flexibiliteit werpt vruchten af

Bij het ontwerp van de sorteercentra is de nodige flexibiliteit ingebouwd om de sorteerprocessen steeds verder te verfijnen. Dat bleek alvast een goede zet. Initieel werd de inhoud van de blauwe zak uitgesorteerd in veertien stromen. Daar kwamen het afgelopen jaar nog eens twee stromen bij. Zo worden ondoorzichtige, opake PET-verpakkingen sinds begin 2023 als een aparte stroom uitgesorteerd, naast de ongekleurde, blauwe en gekleurde PET-flessen. Voor de drankencapsules – die sinds begin 2023 bij PMD mogen – werd een extra wervelstroomscheiding geïmplementeerd waarmee we ook kleine aluminium verpakkingen kunnen capteren.

1

2

3

4

5

6

7

Nieuwe recyclagecapaciteit in aanbouw

Voor de verdere recyclage van de verpakkingen kiezen we zoveel mogelijk voor lokale verwerkingscapaciteit. In totaal zullen vijf nieuwe recyclage-installaties gebouwd worden voor de recyclage van plastic materiaalstromen uit de blauwe zak.

Ecoo in Houthalen-Helchteren investeerde in 2020 al in een extra recyclagelijijn voor gemengde plastics en gemengde folies. In juni 2022 opende Ecoo Beringen een ultramoderne installatie voor de recyclage van polyethyleen folie, met een jaarlijkse capaciteit van 42.000 ton verpakkingsmateriaal. Het gerecycleerde materiaal wordt gebruikt voor de productie van nieuwe folies en zakjes.

Begin 2022 volgde de aankondiging van MOPET, een recyclagefabriek die in Neufchâteau gebouwd wordt door het Nederlandse bedrijf Morssinkhof Rymoplast Groep. Die focust op complexe verpakkingen uit PET. Tegen eind 2024 zullen er jaarlijks 10.500 ton PET-schaaltjes en 17.500 ton PET-flessen gerecycleerd worden, voornamelijk als grondstof voor nieuwe schaaltes en flessen.

Inauguratie Ecoo Beringen - Wim Van Den Bossche, CEO van Ecoo group, Ludo Kelchtermans, CEO van Nuhma; Koen Verhaert van Ecoo group; Wim Geens, Managing Director van Fost Plus

Eind 2022 ging Filao in Charleroi van start met de *bottle-to-bottle* recyclage van PET-flessen. Het gaat om een uniek en volledig circulair project, waarbij PET-flessen

die we bij Belgische gezinnen inzamelen, gerecycleerd worden tot grondstof voor nieuwe flessen die op hun beurt opnieuw bestemd zijn voor de Belgische markt. De installatie is het resultaat van een samenwerking tussen afvalverwerkend bedrijf Veolia en Sources ALMA, Belgisch marktleider in gebotteld water. Eens volledig operationeel, zal de fabriek jaarlijks 40.000 ton PET recycleren.

Tot slot werd begin 2023 het contract toegekend voor het vijfde en laatste recyclagecentrum, dat door Morssinkhof Rymoplast gebouwd wordt in Lommel en onder meer verpakkingen van propyleen en polyethyleen zal recycleren.

Inauguratie Ecoo Beringen - Wim Van Den Bossche, CEO van Ecoo group, Ludo Kelchtermans, CEO van Nuhma; Koen Verhaert van Ecoo group; Wim Geens, Managing Director van Fost Plus

1

2

3

4

5

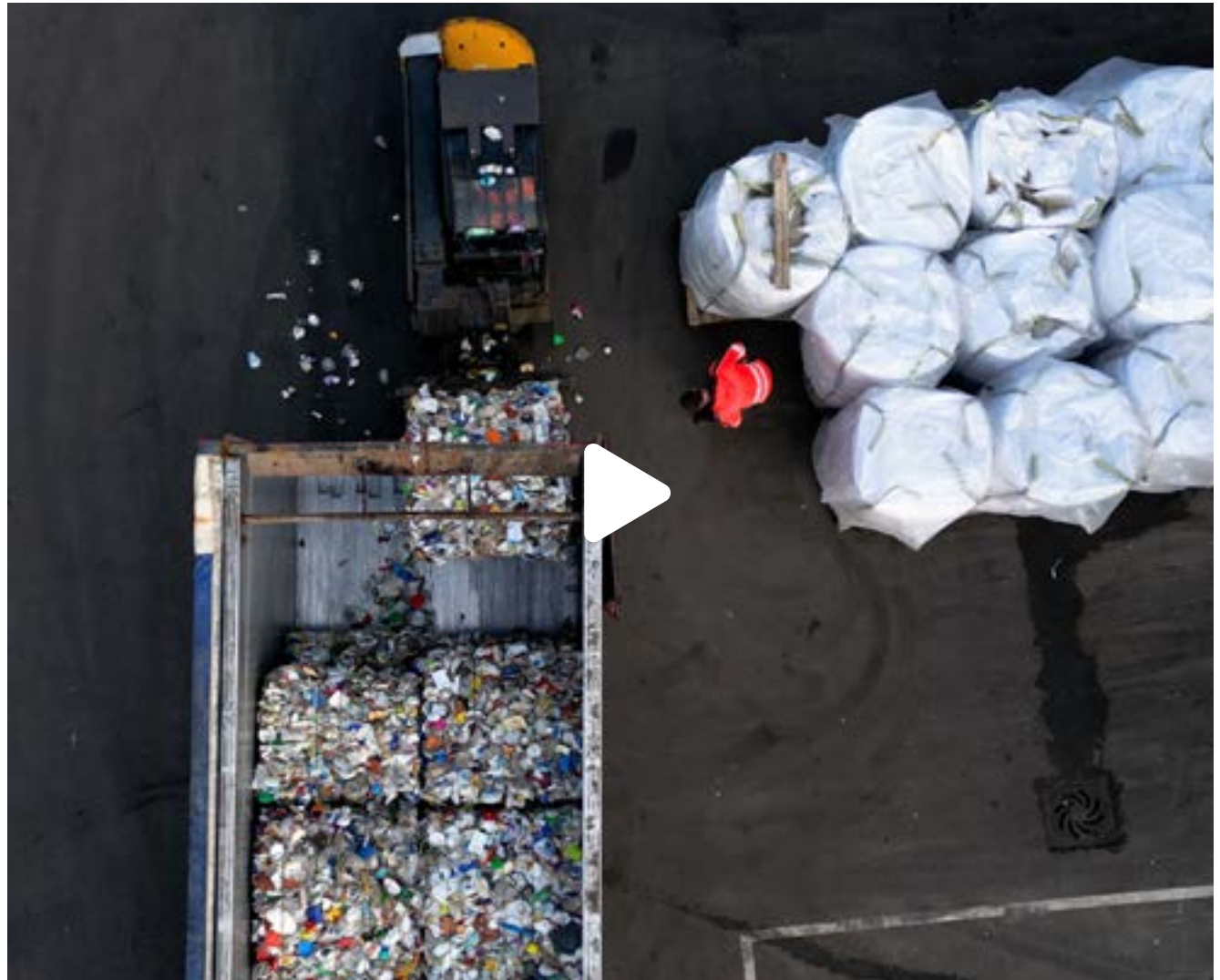
6

7

Binnenkort recycleren we ook je botervlootjes en shampoo flessen in België

Morssinkhof Rymoplast bouwt in Lommel een nieuwe recyclagefabriek voor plastic verpakkingen uit de blauwe zak. De fabriek zal operationeel zijn in oktober 2024 en zal onder meer verpakkingen van polypropyleen (zoals botervlootjes en bakjes van kant-en-klare maaltijden) en polyethyleen (zoals flessen en flacons voor shampoo en melk) recycleren.

[Lees het volledige verhaal](#)

1

2

3

4

5

6

7

Out of home

Elke verpakking telt

Thuis sorteren we al decennialang als de beste, dankzij de huis-aan-huisinzameling van PMD. Maar buitenshuis gaan nog te veel verpakkingen verloren: ze komen in het restafval terecht of ze eindigen als zwerfvuil. En dat is zonde, want elke verpakking telt.

Buitenshuis sorteren

Sorteren in bedrijven – nauwe samenwerking met alle actoren

Vandaag gaat nog steeds heel wat PMD verloren in het restafval van bedrijven, ondanks de sorteerplicht. Daar ligt dus een enorm potentieel voor bijkomende recyclage. Fost Plus neemt op verschillende manieren actie om die verpakkingen alsnog te kunnen recupereren. Met resultaat, want ook in 2023 behaalden we met de inzameling van ruim 24.000 ton via PMD-Bedrijven opnieuw onze doelstellingen op dit vlak.

Valipac, de organisatie die verantwoordelijk is voor de recyclage van bedrijfsmatig afval, is daarbij een van onze belangrijkste partners. Daarnaast werken we nauw samen met de afvalbedrijven die op het terrein instaan voor de inzameling. Zo helpen we hen om hun dienstverlening naar klanten te verbeteren

en hun logistiek te optimaliseren via een netwerk van lokale overslagstations voor het ingezamelde PMD. We sloegen ook de handen in elkaar met Facilicom, een van de grootste facilitaire bedrijven in België – schoonmaakploegen zijn immers cruciaal voor het afvalbeheer in kantoren.

Tot slot gaat ook heel wat aandacht naar controle en handhaving. Samen met de OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij) zetten we twee extra personen in voor de controle en handhaving op sorteren bij bedrijven. Sinds eind 2021 voerden ze meer dan 700 controles uit. Hardnekkige overtreders riskeren tot duizenden euro's aan boetes.

1

2

3

4

5

6

7

Doelplaatsen – vernieuwde aanpak verhoogt efficiëntie

In de coronajaren 2020 en 2021 stonden heel wat van onze projecten rond buitenshuis sorteren noodgedwongen op een laag pitje. We maakten van die luwe periode gebruik om onze aanpak te evalueren. In het verleden werd vooral ingezet op het aanleveren van de nodige infrastructuur – zoals afvalbakken of sorteereilanden – en ondersteuning van individuele bedrijven en organisaties. Dat willen we ook in de toekomst blijven doen, maar tegelijk willen we ook evolueren naar een meer schaalbare aanpak, op maat van bepaalde sectoren en in samenwerking met alle betrokken actoren.

Die nieuwe visie zetten we in 2022 al een eerste keer in de praktijk in de ziekenhuissector. Daar komen naast de klassieke PMD ook heel wat verpakkingen vrij die goed lijken op huishoudelijke verpakkingen. Denk maar aan potjes van crèmes of plastic folies waarin gesteriliseerde hulpmiddelen verpakt worden. Maar er komt evengoed gevaarlijk medisch afval vrij, zoals gebruikte spuiten, en er zijn ook heel wat maskers en wegwerphandschoenen.

Het was dan ook belangrijk om duidelijkheid te scheppen voor de medewerkers in het ziekenhuis en specifieke sorteerregels op te stellen voor de medische sector. We stelden een expertenpanel samen met vertegenwoordigers van onder meer UZ Leuven, ZNA, afvalbedrijf Veolia, Valipac en OVAM (de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij). Het resultaat was een aanpak die praktisch haalbaar is, rekening houdt met de veiligheidsvereisten in de sector én garant staat voor een efficiënte en duurzame recyclage. De aanpak en de

sorteerregels worden nu volop uitgerold in alle Belgische ziekenhuizen. Ze zullen zeker ook hun nut bewijzen in gelijkaardige omgevingen zoals dokterspraktijken en woonzorgcentra.

Ook op doelplaatsen waar we al langere tijd actief waren, werpt deze nieuwe aanpak haar vruchten af. Ondanks de steeds grotere nadruk op herbruikbare bekens, blijft correct afval sorteren op festivals

een aandachtspunt. Kleine festivals kunnen via hun intercommunale materiaal aanvragen. Grote evenementen kunnen rekenen op ondersteuning in de vorm van locatiebezoeken, infrastructuur, administratieve hulp of opleidingen. Door nauwe samenwerking met de afvaloperator krijgen we samen een steeds beter beeld van de afvalstroom én noden, om hier samen op in te spelen.

Nieuwe sorteerregels op maat van de medische sector

Net zoals bedrijven moet er ook in ziekenhuizen goed worden gesorteerd. Sorteren in de medische sector is echter nogal complex, want er moet rekening gehouden worden met de medische omgeving die natuurlijk helemaal anders is dan klassieke sectoren.

[Lees het volledige verhaal →](#)

Zwerfvuil – naar een duurzame en doortastende aanpak

Zwerfvuil is en blijft een doorn in het oog van iedereen die begaan is met openbare netheid en een beter leefmilieu. Ondanks de vele inspanningen die we met z'n allen leveren om het probleem in te dijken, is het duidelijk dat we meer en beter moeten doen. Ook onze leden zijn vragende partij voor een meer doortastende aanpak, die moet leiden tot een duurzame gedragsverandering.

Actievere rol voor bedrijfswereld

In de loop van 2022 werd een nieuwe Europese richtlijn van kracht, die een aanvulling vormt op de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid. De richtlijn bepaalt onder andere dat bedrijven wiens producten en/of verpakkingen terug te vinden zijn in het zwerfvuil vanaf 1 januari 2023 moeten instaan voor de opruimkosten.

De Belgische bedrijfswereld grijpt de nieuwe richtlijn aan om een nog actievere rol te gaan spelen in de strijd tegen zwerfvuil. Ze willen ook op het terrein

bijdragen aan een efficiëntere aanpak. Fost Plus ambieert hierbij een coördinerende rol, net zoals we dat nu al doen voor de inzameling en recyclage van verpakkingen. Zo komt er meteen ook een centraal aanspreekpunt voor de verschillende overheden en kunnen we schaalvoordelen creëren door kennis en best practices te delen.

In afwachting van beslissingen vanuit de verschillende regeringen wordt deze gecoördineerde aanpak op het terrein uitgetest in pilootprojecten.

1

2

3

4

5

6

7

Digitaal statiegeld: het werk is begonnen

De drie regeringen in ons land zijn het erover eens dat een statiegeldsysteem onontbeerlijk is om de strijd tegen zwerfvuil op te drijven. Enkele grote drankenproducenten, de retailsector, Fevia, Comeos en Fost Plus schuiven daarbij een slim systeem naar voor. Na een haalbaarheidsstudie wordt in de loop van 2023 een roadmap met onder meer pilootprojecten uitgerold.

[Lees het volledige verhaal](#) →

België als pioniersland – het digitale statiegeldsysteem

België speelde altijd al een voortrekkersrol wanneer het op verpakkingsrecyclage aankomt. Sinds in 1994 de eerste PMD-zakken in het straatbeeld verschenen, zette ons land de toon voor heel Europa. Die pioniersgeest zetten we nu ook verder in onze zwerfvuilaanpak. Technologie en innovatie zullen immers opnieuw een belangrijke rol spelen in een succesvolle bestrijding van het probleem.

Enkele grote drankenproducenten, de retailsector, hun respectievelijke federaties Fevia en Comeos, en Fost Plus bestelden in 2022 een studie naar de haalbaarheid van een slim statiegeldsysteem dat verder bouwt op de sterktes van de blauwe zak. Daarvoor komt op iedere verpakking een unieke code. Om het statiegeld terug te krijgen, hoeven consumenten niet terug naar de winkel met hun gebruikte verpakkingen, maar kunnen ze die code gewoon met hun smartphone scannen. Dat kan zowel thuis wanneer ze de verpakking in de PMD-zak sorteren, als op verplaatsing wanneer ze de verpakking in de juiste vuilnisbak gooien.

In 2023 worden de eerste pilootprojecten opgestart om het systeem in de praktijk te testen en de technische modaliteiten te verfijnen. Met als ultieme doelstelling om het slimme, digitale statiegeldsysteem tegen 2025 over het hele land uit te rollen.

1

2

3

4

5

6

7

Positief gedrag belonen – samen maken we de Click!

Zwerfvuil is het gevolg van een mentaliteitsprobleem bij een relatief klein deel van de bevolking. Een doorgedreven handhaving blijft dan ook absoluut noodzakelijk om die hardnekkige en asociale minderheid op andere gedachten te brengen. Tegelijk willen we ook een positieve incentive creëren voor de overgrote meerderheid die het wel goed doet.

Met de Click bieden we daar een antwoord op. Het principe is heel eenvoudig. Wie onderweg een stuk zwerfvuil oprapt of eigen afval in de juiste vuilnisbak gooit, moet daar ook voor beloond worden. Via een app op hun smartphone kunnen deelnemers elk item scannen en in ruil krijgen ze punten die ze kunnen inwisselen bij lokale handelaars, bij de gemeente of bij een andere organisatie. Die kleine vergoeding versterkt meteen ook het idee dat gebruikte verpakkingen en afval wel degelijk waarde hebben.

Het initiatief kwam in 2022 op kruissnelheid. Het aantal gebruikers verzesvoudigde tussen januari en december en klokte af op 60.000. Samen waren ze goed voor 350.000 clicks en evenveel vermeden stukken zwerfvuil. Ondertussen, begin mei 2023, staat de teller op 735.000 clicks. Negen gemeenten en steden doen inmiddels mee, net als een aantal grote bedrijven zoals Jacobs Douwe Egberts en Coca-Cola. Het initiatief krijgt ook de steun van organisaties als Natuurpunt en de app werd geïntegreerd in de KBC Mobile-app. De Click groeit met andere woorden stilaan uit tot een echte maatschappelijke beweging.

Blankenberge

De Haan

Middelkerke

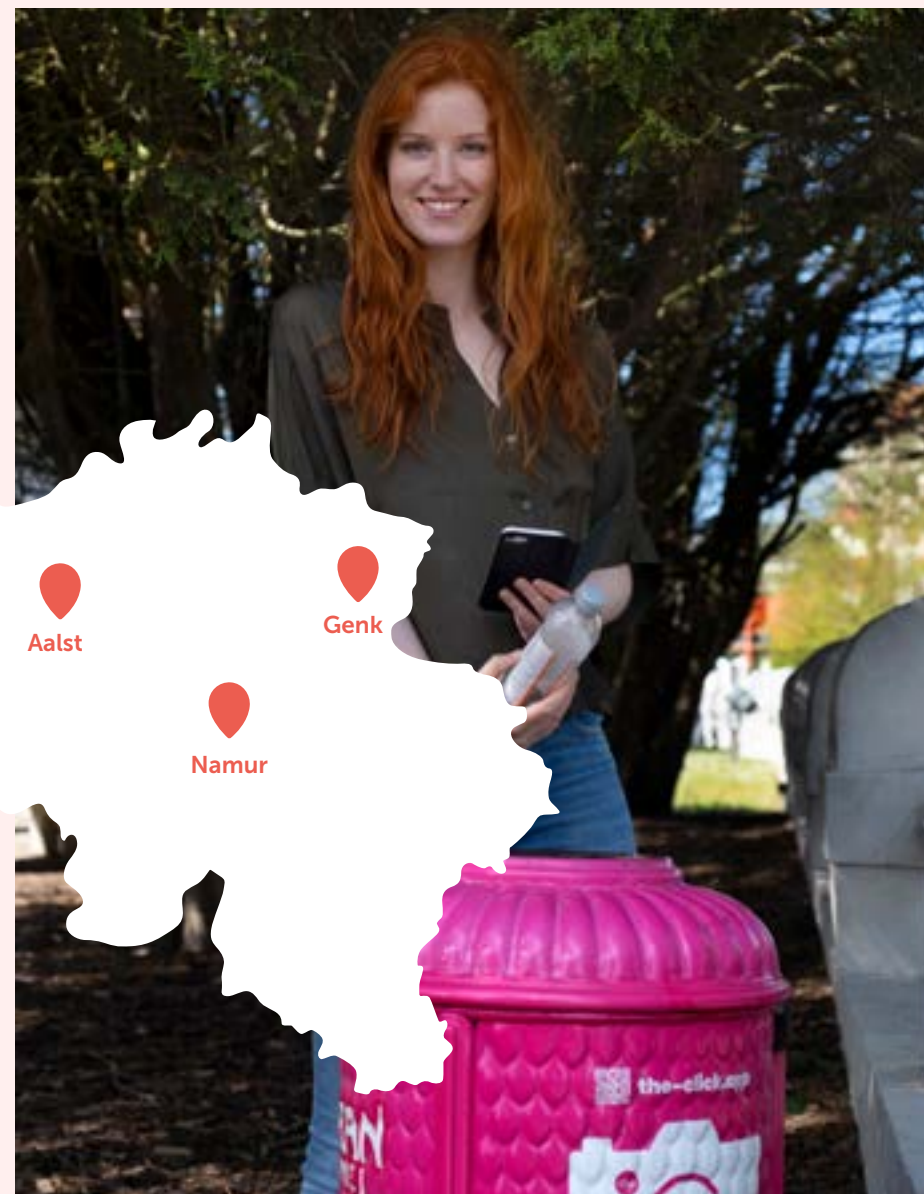
Torhout

Tournai

Aalst

Genk

Namur

Gedragsverandering in de strijd tegen zwerfvuil

In 2022 kwam de Click, een beloningsproject tegen zwerfvuil van Fost Plus, op kruissnelheid. Tussen januari en december verzesvoudigde het aantal gebruikers. Ook steeds meer bedrijven integreren de Click in hun strategie voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en dragen zo hun steentje bij.

[Lees het volledige verhaal →](#)

1

3

5

6

7

Design for Recycling

1

2

3

4

5

6

7

Samen met onze leden op weg naar 100% recycleerbare verpakkingen

Duurzame verpakkingen staan hoog op de agenda van onze leden. Samen met de sectorfederaties hebben ze ambitieuze doelstellingen vooropgesteld: zo moeten tegen eind 2025 alle niet-recycleerbare verpakkingen uit het assortiment. Fost Plus ondersteunt haar leden bij de realisatie van die ambities.

Tegen 2025 enkel nog recycleerbare verpakkingen op de Belgische markt

Belgische bedrijven hebben een stevig engagement genomen om hun verpakkingen te verduurzamen. Zo willen ze tegen 2025 enkel nog recycleerbare, herbruikbare, composteerbare of biodegradeerbare verpakkingen op de Belgische markt brengen. Het aandeel niet-recycleerbare verpakkingen werd in 2019 op ongeveer 2% van het totale volume geschat. De drie sectorfederaties – Comeos, Detic en Fevia – nemen hierbij flink wat voorsprong op de Europese wetgeving, die 100% recycleerbaarheid pas tegen 2030 verplicht.

Onze leden zijn intussen volop bezig met de doorlichting van hun assortiment en de systematische vervanging van niet-recycleerbare verpakkingen. De introductie van een nieuwe verpakking heeft vaak wel wat voeten in de aarde. In veel gevallen zijn ingrijpende wijzigingen nodig in de

productie- en logistieke processen. De alternatieve verpakkingen moeten bovendien voldoen aan alle technische vereisten, onder meer op het vlak van voedselveiligheid en kwaliteit.

Fost Plus ondersteunt haar leden bij de realisatie van die ambitieuze doelstellingen. Zo delen we de beschikbare kennis en expertise via seminars, webinars en platformen zoals *Pack-It-Better*, een initiatief dat we samen met Valipac hebben opgezet. Daarnaast bieden we hen ook advies en praktische ondersteuning, onder meer via tests van nieuwe verpakkingen in de sorteercentra.

Weg met hinderlijke verpakkingen!

In 2022 werd de categorie *Hinderlijke Verpakkingen* geïntroduceerd in de Fost Plus-aangifte. Die categorie kwam er op vraag van de Interregionale Verpakkingscommissie. Zoals de naam al aangeeft, gaat het om verpakkingen die niet alleen niet

recycleerbaar zijn, maar zelfs hinderlijk zijn voor de inzamel-, sorteer- en recyclageprocessen. De verpakkingen kregen een ontradend Groene Punt-tarief mee, dat dubbel zo hoog ligt als het hoogste tarief voor de recycleerbare fracties. Die financiële incentive moet bedrijven aanmoedigen om deze verpakkingen te vermijden en uit hun assortiment te verwijderen.

Heel wat leden beslisten daarop om de hinderlijke verpakkingen zo snel mogelijk uit te faseren en te vervangen door recycleerbare alternatieven. Bij sommige leden gaat het om een relatief klein deel van het assortiment, maar bij andere leden gaat het om zeer bekende verpakkingen van populaire producten. Vaak gaat het om multilaagverpakkingen, die samengesteld zijn uit een combinatie van papier, aluminium en plastic en waarbij de verschillende materialen niet van elkaar gescheiden kunnen worden. We verwachten dat een aanzienlijk deel van de hinderlijke verpakkingen in de loop van 2023 al uit de winkelrekken zullen verdwijnen.

1

2

3

4

5

6

7

Pringles – Iconic packaging is now recyclable

The Pringles potato chips tube is probably one of the most recognisable packaging items on the market. But unfortunately, until now it was on the list of obstructive – and therefore not recyclable – packaging. That is set to change soon, because Pringles has developed a totally new version.

[Lees het volledige verhaal →](#)

ACT FOR FOOD – Carrefour optimaliseert verpakkingen voor groenten en fruit

Supermarktketen Carrefour pakte in 2022 zijn verpakkingen voor groenten en fruit aan. Een hele uitdaging, want consumenten verwachten in de eerste plaats dat dergelijke producten vers blijven. Het is dan ook cruciaal om een evenwicht te vinden tussen duurzaamheidsdoelstellingen en de essentiële functie van een verpakking.

[Lees het volledige verhaal →](#)

1

2

3

4

5

6

7

Betrouwbare data voor een duurzaam verpakkingsbeleid

De data uit de ledenaangiftes verschaffen ons inzicht in belangrijke trends en evoluties, waar we ons toekomstig beleid kunnen op afstemmen. Maar ook onze leden kunnen van die waardevolle data gebruikmaken om hun verpakkingen duurzamer te maken.

Begin 2022 introduceerden we een volledig vernieuwd aangiftesysteem voor onze leden, MyFost. Dat systeem gebruiken onze leden voor de verplichte jaarlijkse aangifte van hun verpakkingen. Voor elke verpakking geven ze aan uit welk materiaal ze bestaat, hoeveel materiaal gebruikt wordt en hoeveel stuks ze op de markt brachten. De aangifte brengt heel wat administratie met zich mee, maar levert tegelijk ook bijzonder waardevolle informatie op die nodig is om aan alle terugname- en rapporteringsverplichtingen te kunnen voldoen.

Toekomstige scenario's

Zo geeft de aangifte ons een goed zicht op de verpakkingen die op de markt komen. Daardoor kunnen we beter inspelen op trends en evoluties, en onze inzamelscenario's en sorteerprocessen waar nodig bijsturen. De koffiecapsules zijn daar een goed voorbeeld van: hun toenemende populariteit bij consumenten was de aanleiding om op zoek te gaan naar een goede recyclageoplossing en de nodige aanpassingen te maken in onze sorteercentra.

In één oogopslag

Het nieuwe aangiftesysteem *MyFost* bevat heel wat features die leden helpen bij het beheer van hun verpakkingen. Via de zogenaamde sanity checks kunnen leden de gegevens in hun aangifte gemakkelijker controleren en eventuele fouten opsporen. Ongewone combinaties, opvallende stijgingen of dalingen en andere afwijkingen worden

door het systeem meteen opgemerkt. Ze verschijnen allemaal in een handig overzicht waarmee de gebruiker meteen aan de slag kan. Daarnaast krijgen leden via het dashboard ook inzicht in de evolutie van de recycleerbaarheid van en het aandeel gerecycleerd materiaal in hun verpakkingen. Zo zien ze in één oogopslag waar ze nog beter kunnen doen.

1

2

3

4

5

6

7

Toekomstvisie

1

2

3

4

5

6

7

Naar een uitgebreide maatschappelijke verantwoordelijkheid

Als facilitator van de circulaire economie helpen we burgers, bedrijven en overheden om duurzamer om te gaan met materialen. We vervullen samen met onze leden een belangrijke maatschappelijke rol. Alles wijst erop dat die rol de komende jaren nog verder zal uitbreiden. Samenwerking zal daarbij cruciaal zijn – alleen door alle partijen binnen het ecosysteem te betrekken en ten volle hun rol te laten spelen kunnen we het succes van de circulaire economie in ons land verder bestendigen.

Die maatschappelijke rol is geen nieuw gegeven. Met de oprichting van Fost Plus nam de Belgische bedrijfswereld in 1994 het voortouw in de recyclage van verpakkingsafval. De directe aanleiding was de introductie van de producentenverantwoordelijkheid, waarbij bedrijven wettelijk verantwoordelijk werden voor een duurzame verwerking van de verpakkingen die ze op de markt brengen.

Maar het werd al vrij snel duidelijk dat de Belgische bedrijven meer wilden doen dan enkel hun wettelijke verplichtingen nakomen. België groeide dankzij de blauwe PMD-zak zelfs uit tot een voorbeeldland voor de recyclage van huishoudelijke verpakkingen, met uitstekende recyclagecijfers en een hoge participatie van burgers.

WaPP en het Brusselse Gewest realiseerden we heel wat mooie projecten die vandaag nog altijd bijdragen aan een duurzame gedragsverandering. Denken we maar aan de *Grand Nettoyage* in Wallonië. Met de Click belonen we burgers die het wel goed doen en bieden we steden en gemeenten een extra tool in hun zwerfvuilbeleid.

De maatschappelijke relevantie van onze activiteiten is dan ook groter dan ooit. Met elke verpakking die we recycleren, sparen we CO₂ uit en vermijden we de ontginning van nieuwe grondstoffen.”

Voorbij onze plicht

Sedertdien bewezen we samen met onze leden meermaals dat we onze verantwoordelijkheid durven nemen. Zo breidde ons werkgebied de afgelopen jaren flink uit, van de huis-aan-huisinzameling naar de selectieve inzameling in bedrijven, op evenementen en in andere out-of-home omgevingen. Met als doel om ook daar een maximale inzameling en recyclage van verpakkingen te realiseren.

Ook in de strijd tegen het zwerfvuil gingen we onze verantwoordelijkheid niet uit de weg. Via de samenwerkingsverbanden met Mooimakers, Be

De recente uitbreiding van de producentenverantwoordelijkheid maakt onze leden sinds kort verantwoordelijk voor de opruimkosten van het zwerfvuil dat veroorzaakt wordt door hun verpakkingen. Ook nu willen we onze rol van producentenverantwoordelijkheid ten volle opnemen door met alle actoren op het terrein een actieve rol spelen voor meer openbare netheid.

1

2

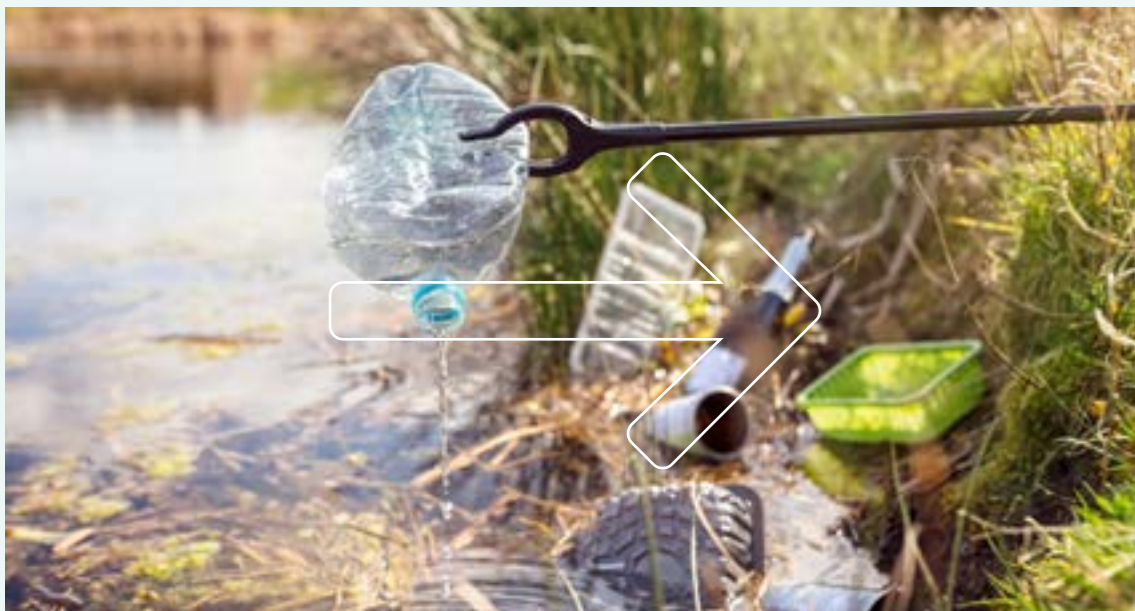
3

4

5

6

7

Every Packaging Counts

Fost Plus introduceerde in 2022 het actieplan Every Packaging Counts. Daarin vertalen we onze visie op de zwerfvuilaanpak voor ons land in vijf concrete pijlers, die er samen moeten toe leiden dat geen enkele verpakking nog verloren gaat.

[Ontdek ons actieplan Every Packaging Counts](#) →

Meer dan recyclage alleen

De wereld staat intussen niet stil. Duurzaamheid staat hoger dan ooit op de agenda en de strijd tegen de klimaatopwarming is zonder enige twijfel de grootste uitdaging waarmee onze generatie geconfronteerd wordt. Burgers en overheden verwachten – terecht – dat ook bedrijven hun verantwoordelijkheid nemen.

Fost Plus speelt daarin een belangrijke rol. Met elke verpakking die we inzamelen en recycleren, besparen we CO₂ en vermijden we de ontginning van steeds schaarser wordende grondstoffen. Recente geopolitieke evoluties versterken het belang van de circulaire economie nog, nu Europa haar afhankelijkheid op het vlak van energie en grondstoffen wil afbouwen.

1

2

3

4

5

6

7

Europese Commissie stelt herziening van verpakings- en verpakingsafvalwetgeving voor

Op 30 november heeft de Europese Commissie een update van de Richtlijn Verpakkingen en Verpakingsafval (PPWD) gepubliceerd. De Commissie streeft hiermee naar een verdere harmonisering van het verpakings- en verpakingsafvalbeheer in de EU.

[Lees het volledige verhaal](#) →

Recyclage is uiteraard maar één deel van dat circulaire verhaal. Dat blijkt ook uit de richting die de Europese Commissie aangeeft met haar nieuwe voorstel voor de *Packaging and Packaging Waste Regulation* (PPWR). Daarin verschuift de klemtoon van recyclage naar preventie en hergebruik. Het voorstel bevat ook concrete en ambitieuze doelstellingen op dit vlak, die onze leden – maar ook heel wat andere sectoren, waaronder de horeca – voor grote uitdagingen stellen.

We zijn ervan overtuigd dat we met Fost Plus ook hierin een voortrekkersrol kunnen spelen. Er is bijvoorbeeld nood aan grootschalige, economisch haalbare inzamelsystemen voor herbruikbare verpakkingen. En laten we niet vergeten dat ook herbruikbare verpakkingen op het einde van hun levensduur alsnog gerecycleerd moeten worden. Net zoals we dat dertig jaar geleden ook al deden, willen we bedrijven opnieuw helpen bij het behalen van hun doelstellingen én de verduurzaming van hun activiteiten.

1

2

3

4

5

6

7

Conclusie

1

2

3

4

5

6

7

Conclusie

In 2022 hebben we opnieuw belangrijke stappen gezet op weg naar een circulaire verpakkingseconomie voor ons land. Maar we kijken samen met onze leden ook al vooruit naar een verdere uitbreiding van onze maatschappelijke rol.

In totaal recycleerden we in 2022 meer dan 725.000 ton verpakkingen, goed voor 95% van alle verpakkingen die op de markt kwamen. Dankzij de Nieuwe Blauwe Zak, die in 2022 zijn eerste volledige operationele jaar kende, steeg de hoeveelheid ingezamelde PMD tot bijna 23 kilo per inwoner.

Daarmee is nogmaals bewezen dat de blauwe zak een essentiële factor blijft voor een succesvolle inzameling en recyclage van verpakkingsafval. Dankzij de huis-aan-huisinzameling kan iedereen immers gemakkelijk aan het systeem deelnemen. De verdere uitbreiding van de inhoud – begin 2023 werden de drankencapsules toegevoegd – zal de volumes in de komende jaren nog doen toenemen.

Waar we in de thuisomgeving stilaan naar een maximale recuperatie toewerken, gaan buitenshuis nog te veel verpakkingen verloren. In 2022 dreven

we onze inspanningen verder op, in nauwe samenwerking met onze zusterorganisatie Valipac en met de bedrijven die op het terrein instaan voor de inzameling van bedrijfsmatig afval. Vooral in het najaar kwam de inzameling in bedrijven op kruissnelheid. We behaalden daarbij opnieuw onze tussentijdse doelstelling (24.000 ton).

Daarnaast komt nog steeds een deel van onze verpakkingen in het zwerfvuil terecht. Vanaf 2023 worden we samen met onze leden verantwoordelijk voor de opruimkosten van die verpakkingen. We kijken echter voorbij het puur financiële en willen een actieve bijdrage leveren aan een doortastend zwerfvuilbeleid. We zetten ook in op innovatie en technologie – in 2022 zijn we samen met een aantal drankenbedrijven, retailers en sectorfederaties zoals Fevia en Comeos gestart met de ontwikkeling van een digitaal statiegeldsysteem.

Wanneer we alle verpakkingen willen recyclen, moeten ze uiteraard ook effectief recycleerbaar zijn. Design for recycling blijft daarom een belangrijk aandachtspunt. Onze leden hebben zich geëngageerd om tegen 2025 enkel nog recycleerbare verpakkingen op de markt te brengen. En dat zien we nu ook in de praktijk. Heel wat bedrijven hebben een duidelijke roadmap voor de definitieve uitfasering van hun niet- of moeilijk recycleerbare verpakkingen.

Het is duidelijk dat de circulaire economie volop in beweging is en heel wat uitdagingen in petto heeft, die we samen met onze leden willen aangaan. 2023 wordt dan ook een scharnierjaar voor Fost Plus – niet alleen het laatste jaar van onze huidige erkenning, maar ook het jaar waarin we de fundamenten leggen voor onze toekomst.